

Salomon (John) Mendels is geboren op 20 september 1921 in Den Haag. Hij was de zoon van David Mendels (1875-1942) en Anna Veterman (1891-1942). Hij had een zus Jetty. De familie was joods.

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag* staan regelmatig verslagen van hun activiteiten.

Op 27 juni 1935 worden Salomon Mendels en Sally Swaan als verkenners geïnstalleerd. Hij werd in februari 1938 tijdens het jubileum van de groep geïnstalleerd als patrouilleleider van de Meeuwenpatrouille. Aron Logher was zijn assistent. Hij nam in 1938 deel aan de districtswedstrijden op Duinrell bij Wassenaar en zijn patrouille werd derde. In 1939 nam hij voor de tweede keer deel aan de districtswedstrijden en ze werden derde. De patrouille die deelnam waren de

Spechten, de kaderpatrouille van de T.O.P. groep. Een kaderpatrouille bestond uit alle troepleiders, patrouilleleiders en assistent patrouilleleiders. In 1939 bestond deze uit de troepleider Herbert Monasch als patrouilleleider, Emile Cohen als assistent patrouilleleider, Aaron Logher, Salomon Mendels, Willem Stork en Louis Kisch. Hopman Polak feliciteerde de patrouille leden. Bertus Trijtel maakte de foto.

De T.O.P. groep stopte, net als andere scoutinggroepen, met haar activiteiten door het verbod op Scouting door de bezetter in 1941. Veel leden van de groep overleefden de oorlog en de Jodenvervolgning niet.

Hij nam tijdens de oorlog deel aan een door arts en verzetsman Gerrit Kastein georganiseerde EHBO-cursus. Hier leerde hij Corrie Zondervan (1919) kennen. Beiden

raken betrokken bij het verzet en houden zich voornamelijk bezig met het verzorgen van onderduikers.

Het kleine huisje aan de Laakweg waar Corrie met haar ouders en zussen woont is niet groot genoeg voor een grote hoeveelheid mensen. Op slinkse wijze weet zij de sleutel van het pand in de Pletterijstraat 140 van de Duitse bezetter te bemachtigen. Het wordt een schuilplaats voor vele onderduikers, onder wie John en zijn hoogzwangere zus Jetty. De verwarrende entree van het gebouw geeft de onderduikers bij onraad de mogelijkheid om snel weg te komen, of zich te verstoppen.

Zijn ouders werden op 19 oktober 1942 vermoord in concentratiekamp Auschwitz.

Na de oorlog trouwden Corrie en John op 30 mei 1945 in Den Haag. In juni 1958 zijn ze weer gescheiden.

Meer informatie

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 5, 1935, no. 6, 09-08-1935 » 09 aug 1935 - Pag. 9 | Delpher](#)

[Haagsche courant » 02 feb 1938 - Art. 63 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1938, no. 24, 06-05-1938 » 06 mei 1938 - Pag. 19 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 7, 1938, no. 25, 20-05-1938 » 20 mei 1938 - Pag. 17 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1938, no. 1, 03-06-1938 » 03 jun 1938 - Pag. 24 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1939, no. 24, 05-05-1939 » 05 mei 1939 - Pag. 18 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1939, no. 25, 23-05-1939 » 23 mei 1939 - Pag. 21 | Delpher](#)

[Open Joodse Huizen | Den Haag | Joods Cultureel Kwartier](#)

[Salomon Mendels : genealogie per exterieur - Geneanet](#)

[Cornelia Zondervan : genealogie per exterieur - Geneanet](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.